

PET DISTANS

Nummer 2
Oktober 2008

I detta nummer: MELT, EDEN, BOLDIC, CFL, SWEDEN CHANNEL, NU2008, ICDE, EuroparITV och mycket, mycket mer...

Ordförande:
Erica Sahlin
VeraDotter Flexibel
871 03 Härnösand
Tel: 070-576 23 21

Medlemsavgiften,
250 kr för enskild medlem,
2.500 kr för organisations-
medlem, inbetalas på SVERDs
bankgiro nr 5130 - 6702

Per Distans:
Ansvarig utgivare:
Erica Sahlin
VeraDotter Flexibel
0611-201 24

Redaktör:
Gunilla Sterner Kumm
Utbildningsradion
08-784 45 95

Layout:
Andreas Skoglund

SVERDs Kansli
Box 3033
871 03 Härnösand
Tel: 0611- 201 24

Tryck: Sollefteå Tryckeri AB

Utgivningsplan: 4 nr/år
Upplaga: 800 ex

Kära entusiaster!

Man kanske skulle kunna tro att Per Distans läsare är de sista entusiasterna. Den hårda kärnan som kompromisslöst satsar på metadatataggade läroobjekt, bandade e-mötesföreläsningar och dito i realtid och som rattar med flitiga fingrar för att möjliggöra mobilt lärande i arbetslivet.

Fundamentalism?

En förnimmelse av fundamentalism ligger nära till hands när man tänker på det sätt på vilket statsmakten nu hanterat de IKT-stödda innovationerna inom utbildningsvärlden. Men vilka är då fundamentalisterna? De som helt sonika lagt ner främjandemyndigheterna NSHU, CFL och Skolutvecklingsmyndigheten utan att för-

kunskapsriket blev myndighetens avskedspresent. Slutorden i den är ”Boken kan ses som en spegling av vuxenutbildningens kollektiva minne i tider av omfattande förändring.” Det kan inte formuleras bättre. Nu är det andra än statliga administratörer som ska ta vid.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett honnorsbegrepp som oftast förknippas med andra sammanhang än lärande. Men självklart hör det i allra högsta grad också ihop med utbildningsområdet. Vi berörs fortfarande av det av FN och UNESCO utropade årtiondet för lärande för hållbar utveckling. I förgrunden finns fattigdomsbekämpning, god miljö, ekonomisk och social

”Men vilka är då fundamentalisterna? De som helt sonika lagt ner främjandemyndigheterna NSHU, CFL och Skolutvecklingsmyndigheten utan att försäkra sig om återuppståndelse i ny organisatorisk hemvist?”

säkra sig om återuppståndelse i ny organisatorisk hemvist? Eller de som envist kämpar på? Eller vi som vill pröva nytt på grund av hejdlös tro på nya mediers potential för lärandet? Välj själv!

Ett digert nummer

Det här numret av Per Distans är späckat med intressanta artiklar från det senaste kvartalets händelser i både Sverige och Europa. Mycket har rört sig på konferenser och finns bland annat att läsa i rapporterna från EDEN i Lissabon och NU2008 i Kalmar. Men det förmedlas också många projektnyheter och det som har hänt Under hattarna – läs SVERDs forskningsseminarium i september.

Vi får lära oss att TV över Internet utvecklas och anammas av allt fler starka organisationer, som har viktiga saker att förmedla. Svenska Institutet och Europaparlamentet är bara några.

Slut på CFL-epoken

Lena Nydahl sätter punkt för CFL-epoken i en ekvilibristisk slutanteckning. Den är lika intressant som boken som under titeln *Det nya*

välfärd och rättvisa. Att tänka globalt, handla lokalt och lära integrerat är principer som hör dit. Dit hör också (om än indirekt) att SVERD består när myndigheter kommer och går! Mer om vår handlingsplan för 2008-2009 finns att läsa på vår hemsida www.sverd.org!

BOLDIC Award på Kraftfält

Projektinfarkten nämns som ett nytt ord i någon artikel i det här numret. Något som inte dött den döden är BOLDIC Award som levt vidare sedan SVERD med fyra nordiska systemorganisationer och tre baltiska instiftade utmärkelsen inom ramen för ett EU-projekt som startade 2001. Det har troget delats ut sedan projektet avslutades. Och nu är det dags igen. Vi hoppas på goda nomineringar från alla berörda länder inklusive Sverige. Den som kommer på Kraftfältskonferensen i Uppsala får veta vem som tagit hem den svenska nomineringen. Väl mött i Uppsala den 12-13 november!

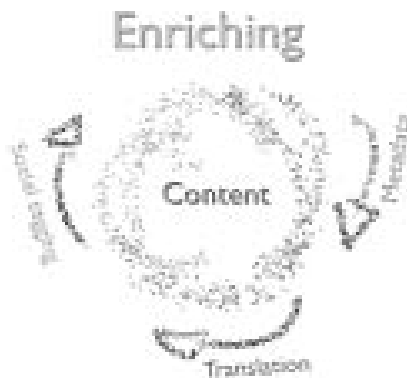
Erica Sahlin
SVERDs ordförande

MELT - att tillhandahålla digitala lärresor till skolor inom EU

Digitala lärresor är ett samlingsbegrepp för läromaterial som är digitalt lagrat. Nu pågår MELT projektet som syftar till att tillhandahålla digitala lärresor för skolor inom EU. För att möjliggöra detta har man utvecklat metoder för att ta fram gemensam information om olika lärresor. Denna information lagras som metadata och beskriver lärresorerna på ett tydligt sätt. Man tar då hänsyn till olika språk, utbildningskulturer och lärmiljöer. MELT är en förkortning av (A Metadata Ecology for Learning and Teaching).

Fakta om MELT

- Budget: ca € 3.6 Miljoner
- Finansieras av EU genom eContentPlus
- 18 medlemmar från 13 länder (från Sverige Kursnavet från CFL och Spindeln från MSU).
- Är tänkt att innehålla ca 37,600 resources och ca 97,200 assets
- Projektet startade i oktober 2006 och avslutas i maj 2009

MELT projektets process
<http://info.melt-project.eu>

Kursnavet
<http://kursnavet.cfl.se>

Vad gör MELT ?

- Berikar digitala lärresor med metadata
- Kopplar samman arkiv som innehåller digitala lärresor
- Målsättningen är att skapa förutsättningar för Europeiskt utbyte av digitala lärresor

- Projektet testar även verktyg som syftar till att automatgenerera metadata och automatisk översättning av information. Dessa olika verktyg tas fram av KUL Leuven Universitet i Bryssel.

1. Metadata skördare sk Harvesting med tekniken (OAI-PMH)
2. Gemensam sökning i olika lärresorarkiv sk Federering av sökningar (Fire, SQL, S2QL)

Metadata i MELT

- Projektet har skapat en egen applikationsprofil baserad på Learning Object Model (LOM) metadata.
- Två metadata nivåer finns dels "Auktoritär metadata" som skrivs

"Projektet testar även verktyg som syftar till att automatgenerera metadata och automatisk översättning av information"

in av experter så kallad "trained indexers" och dels via webbgemenskaper som nyttjar sociala webben för att skapa gemensam metadata sk "Folksonomies"

Metadata

- låg metadata kvaliteten i flera av lärresorarkiven är ett av problemen som MELT projektet vill lösa.
 - Detta arbetar man även med nationellt i projektet IT standarder för lärande genom SIS TK 450 arbetsgrupperna. Arbetsgrupp 1 (AG 1) handlar om vokabulärer för att beskriva olika lärresor.

<http://www.sis.se>

Sammankoppling av arkiv mellan olika länder.

Två strategier fokuserar MELT projektet på för att koppla ihop olika lärresorarkiv.

Följ projektets utveckling via MELT webbplats där man hittar mer detaljerad information.

(<http://info.melt-project.eu>)

*Kontakt :
Ulf Sandström
Projektledare
Kursnavet
CFL
ulf.sandstrom@cfl.se
070-6034239*

Stort deltagande i inspirerende EDEN-konferens

Rekordmange deltagere var den 11 – 14 juni samlade för EDENS årliga konferens, som denna gång ägde rum i Lisabon. Konferensen hade rubriken ”New Learning Cultures – How do we learn? Where do we learn?” och arrangerades i samarbete med Universidade Aberta i Portugal.

Konferensprogrammet innehöll en mängd intressanta plenarföreläsningar samt parallella sessioner med presentationer av papers och work-shops. Konferensens tema och fokus - interkulturell förståelse i kommunikations- och lärprocesser - anslogs tydligt av inledningstalaren, Carlos Reis, rektor för Universidade Aberta, som kallat sitt anförande ”Intercultural Learning and the Lusophone* World”. Carlos Reis fick oss åhörare att verkligen reflektera över betydelsen av kulturell och språklig förståelse, olika erfarenheter och referensramar. Så här sa han till exempel:

- The African space we work in is considerably distant from the articulation centre of our pedagogical offer
- In the case of some countries, that space is considerably wide
- Also significant are the communication difficulties within those spaces

- In such countries the proficiency of the Portuguese language is relatively precarious
- The ethnic and linguistic scenarios where Portuguese is the vehicular language are considerably complex

Carlos Reis talade om länder där portugisiska används som undervisnings-

Carlos Reis

språk, men resonemanget är ju giltigt för många andra länder och språk. Hans anförande ledde till många tankar och samtal bland de församlade utbildarna.

Att konferensen gav mycket kunskap och inspiration till deltagarna vittnar inte minst inläggen på konferensbloggen om. Här är ett exempel:

Where learning happens

Whether it happens or it is made to happen; whether it is e-, open, flexible, technology-enhanced, ubiquitous, on-demand, collaborative, personalised, face-to-face, blended, experiential, experimental, individual, social, action; whether it is formal, non-formal, informal, in-service, vocational, lifelong, lifewide; whether it is intercultural, intergenerational... it is all here: in the session rooms, in the foyer, in front of posters and during coffee and lunch. It is when you read the post of my fellow bloggers. It is what conference participants, what you do in this very moment. It is what I do now, when I write my second contribution ever to a blog. I learn blogging. Here. Now.

Gunilla Sterner Kumm

*Lusophone = portugisisktalande

Två spännande konferenser i våra grannländer

I Norge anordnar NFF (Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning) i samverkan med flera andra organisationer/institutioner den 18 – 19 november konferensen

Livsviktig og livslang læring

Plats: Høgskolan i Oslo

I inbjudan läser vi att konferensen riktar sig till ”alle som er opptatt av learning og læringsarenaer samt de som elsker å bruke ny teknologi i kunnskapsformidling. Særlig vil alle som jobber med e-læring, nettstudier

og fjernundervisning ha stor glede av konferansen.”

Information om konferensen finns på www.nade-nff.no

I Danmark anordnar SVERDs systerorganisation FLUID (Foreningen for fleksibel uddannelse i Danmark) den 20 november konferensen

Effekt og evaluering af e-læring

Plats: Trinity Hotel og Konferenscenter i Fredericia

I inbjudan läser vi bl a ” Det vil blive stillet skarpt på forskellige store danske fjernundervisningstilbud og på forskellige gennemførte evalueringer av e-læring. Oplægsholderne fremlægger viden og erfaringer om konkrete resultater af e-læringstilbud og peger på kvalitative indsatsområder som kan styrke e-læring i forhold til forskellige formål og målgrupper.”

Information om konferensen finns på www.fluid.dk

Interkulturellt lärande i ett globalt perspektiv

EDEN-konferensens sista höjdpunkt var när David White, Director of Education and training i europeiska kommissionens generaldirektorat för livslångt lärande med ansvar för de horisontella delarna av Lissabonstrategin och internationella frågor – tog upp sina farhågor kring innovativt lärande.

Den europeiska gemenskapen byggs upp av sina medlemmar, just nu 27 men inom en överblickbar framtid kanske 35 länder. Gemenskapens styrka är den stora bredden av kulturell mångfald och detta kaos är samtidigt dess svaghet.

Globaliseringen är oundviklig och hur man klarar sig i denna mångfald beror på ett avgörande sätt på hur utbildningssystemen fungerar. Och hur de klarar av att främja innovativt tänkande. Riktmärkena är många och i den konkurrensen kan man ibland fråga sig om utbildningen dödar innovativa själar. Exemplet med de nördi-

raskt håller på att förändras. Det skapar enorma utmaningar, där kreativitet behöver stort utrymme. Om denna kreativitet inte ges fritt spelrum kommer globaliseringen och kunskapsutvecklingen inte att kunna bidra till samhällsutvecklingen. Därför är den högre utbildningen dubbelt utmanad. Det gäller att systemet ger möjlighet.

I det här sammanhanget har inte e-lärande och dess inneboende möjligheter infriat det många hoppades på i början av den digitala boomen. Allt för mycket bygger på gamla akademiska strukturer som tar död på uppfinningsrikedom och kringränner ett

David White

ga och skolkande bröderna Wrights flygmaskin visar tydligt hur de utmanade den gängse kunskapen och lyckades åstadkomma ett flygplan som trotsade alla principer för aerodynamik som man på den tiden lärde sig i skolan.

Högre utbildning måste anta utmaningen i det livslånga lärandet. Demografiska förändringar och den globala migrationen gör att Europa

innovativt tänkande. Tänk om IKT kunde medföra samma utveckling som Amazon Books förde med sig för att lära nytt och lära om affärsmodellerna på sin tid för tio år sedan. Då kunde Europa lyfta, på samma sätt som bröderna Wrights Kitty Hawk gjorde!

Läs mer Davids Whites anförande här:
<http://www.eden-online.org/contents/conferences/annual/Lisbon/Keynotes/White.pdf>

Erica Sahlin

Folkbildningens flexibla lärande

Vid CFL:s nedläggning 1 oktober övergick ansvaret för större delen av området folkbildningens flexibla lärande till Folkbildningsrådet.

Huvuddelen av verksamheten övertas i samband med att medel för verksamheten flyttas över till Folkbildningsrådet 1 januari 2009.

Folkbildningsrådet tillgängliggör även fortsättningsvis de resultat och erfarenheter från projektverksamheten som skett i folkhögskolor och studieförbund med stöd från CFL på folkbildningsnätets pedagogiska resurssidor.

Folkbildningsrådet tog från 1 juli över ansvaret för administrationen av fortbildning kring folkbildning och digital delaktighet och från 1 oktober för CFL:s Lärtorg. Vidare tar Folkbildningsrådet över ansvar för att allt fortbildningsmaterial i övrigt som tagits fram med stöd av CFL, på folkbildningsnätet kommer att finnas tillgängligt för folkhögskolor och studieförbund.

CFL överför även relevant lagerhållet skriftligt material (rapporter, handböcker med mera) till Folkbildningsrådet för fortsatt användning. Digitala versioner av materialet kommer även fortsättningsvis att finnas tillgängligt på folkbildningsnätets pedagogiska resurser. Källfilerna för hittills utgivna nummer av CFL:s nättidskrift *Nät och bildning* överförs till Folkbildningsrådet för att från folkbildningsnätets resurssidor möjliggöra nerladdning även sedan CFL:s webbplats stängs ner.

Nyttig kunskap

SVERDs traditionella, årliga forskningsseminarium "Under nya hattar" ägde i år rum på UR i Stockholm den 23 september. Moderator vid seminariet var Eva Fåhraeus, som på ett tidigare SVERD-seminarium talat om sin egen forskning. Två forskare – Ulf Olsson och Stefan Hrastinski – berättade på förmiddagen om sina avhandlingar och diskuterade med seminariedeltagarna. På eftermiddagen redogjorde Mats Brenner från Högskolan i Gävle för en undersökning kring e-mötesverktyg.

Motivation viktigare än bakgrund i flexibel utbildning

"Flexibel utbildning – för vem? Framgångsfaktorer i en universitetsutbildning" är titeln på den avhandling som Ulf Olsson disputerat på vid Pedagogiska Institutionen vid Karlstads Universitet. Ulf:s avhandling visar att sättet att studera och studentens egna förväntningar har större betydelse än den studerandes bakgrund för att den flexibla utbildningen ska lyckas.

heller ålder eller tidigare högskolestudier har visat sig vara särskilt viktiga faktorer för framgång i denna typ av utbildning. Det innebär att varken den flexibla formen eller teknikanvändningen har varit något större hinder för äldre eller studieovana studenter.

Det är känt att flexibla utbildningar underlättar rekryteringen av nya studerandegrupper. Studenter från studieovana hem och studenter som har lång resväg till universitetet kan då

Växjö Universitet. Han har bland annat studerat antagningshandlingar, studenternas arbeten på nätet och deras studieresultat. Vidare har han utfört tre olika enkäter bland studenterna.

Vid den statistiska analysen av de data som samlats in visade det sig att 8 av 10 studieresultat kunde förutses. Möjligheten att förutsäga studieresultat kan dels användas vid antagning men också för att förebygga avhopp. Genom att den studerande lättare själv kan bedöma sina egna möjligheter och anpassa sina studier efter detta kan studeresultatet förbättras. Detta gagnar både student och universitet. Lärosätet kan utnyttja informationen och anpassa sin undervisning så att den passar fler studenter.

Studiens resultat har betydelse genom att metoder kan utvecklas för att ge bättre möjligheter för de studerande, särskilt de som riskerar att bli avhoppare, menar Ulf Olsson.

Personlig distansutbildning ökar deltagandet

Stefan Hrastinski har på Institutionen för informatik vid Lunds Universitet disputerat på avhandlingen *"Participating in Synchronous Online Education"*. Man sätter lätt likhetstecken mellan distansutbildning och självstudier, säger Stefan, men faktum är att studenter efterfrågar en mer direkt kommunikation med sina kurskamrater när de läser nätbaserade utbildningar.

Avhandlingens syfte är att ge en djupare förståelse av hur, varför och när möjligheten att använda direkt kommunikation kan påverka studenters deltagande inom en nätbaserad utbildning. Tidigare studier har nämligen visat att studenter efterfrågar mer direkt kommunikation (till exempel videokonferenser, instant messaging

Stefan Hrastinski och Ulf Olsson diskuterar med seminariedeltagarna.

I universitetsutbildning används allt mer informationsteknik för att erbjuda flexibel utbildning, som är en kombination av vanlig campusförlagd utbildning och distansutbildning. I kurserna används internet och lärplattformar. Gynnas då de studieovana studenterna i den flexibla utbildningen? Nej, avhandlingens resultat visar att sätt att studera och förväntningar hör till de starkaste faktorerna för framgång i studierna. Bakgrundsfaktorer som studieförberedande gymnasieutbildning och social bakgrund spelar mindre roll för resultatet. Inte

delta i större omfattning. I den ökande konkurrensen mellan lärosätena, både nationellt och internationellt, blir denna nya flexibla form av utbildning allt viktigare. För studenten kan flexibel utbildning liknas vid ett smörgåsbord där man kan välja i vilken takt man ska studera och hur mycket man vill samarbeta med andra studenter. Ansvar för studierna tas därmed alltmer över av studenten själv.

Ulf Olsson har i sitt avhandlingsarbete undersökt och analyserat studieresultat i en ekonomiutbildning vid

Under hattarna

eller chatt) som komplement till den fördröjda kommunikationen, som vanligtvis används i digitala lärplattformar (e-post och diskussionsforum). Stefan Hrastinski har gjort fallstudier och gått på djupet i två distanskurser: en kurs i affärsengelska på grundnivå, som var en distanskurs där studenterna aldrig träffade varandra, och en kurs i informatik på mastersnivå, där man hade en tvådagars träff under utbildningen och en avslutande träff på slutet. Genom mindre enkäter, intervjuer och analyser av det som har skett på nätet har Stefan undersökt hur studenterna påverkas av direkt kommunikation. På slutet genomförde han även fokusgrupper med lärare och experter.

Distansutbildningar är lite speciella, eftersom det ofta finns en ganska traditionell syn på hur utbildningen ska vara utformad, säger Stefan. Många väljer att läsa på distans för att de vill läsa själva. Men i de distanskurser som innehåller grupparbeten och diskussioner finner många studenter att detta är väldigt värdefullt. En orsak till att en del motsätter sig en direkt kommunikation kan vara att det gör att kursen blir mer schemalagd eller för att man helt enkelt inte vill ha den kontakten. Stefan menar, att hans viktigaste slutsats är att direkt kommuni-

Erica Sahlin inleder forskningsseminariet

kation i nätbaserade utbildningar kan ge en positiv påverkan, både på lärandet och deltagandet, genom att det ger ett mer personligt deltagande. Därmed inte sagt att man enbart ska använda sig av direkt kommunikation

utan snarare att denna kan fungera som ett komplement till fördröjd kommunikation. Den fördröjda kommunikationen är nämligen utmärkt ur ett lärandeperspektiv, säger Stefan, men för att uppnå ett djupare lärande krävs att studenterna får ett personligt perspektiv. Direkt kommunikation kan bidra till en social dimension som annars ofta går förlorad i nätbaserade utbildningar. Direkt kommunikation ger studenterna möjlighet att utbyta erfarenheter och skapa förtroende för varandra, vilket gör utbildningen mer personlig men även bidrar till en hö-

”studenter efterfrågar mer direkt kommunikation (till exempel videokonferenser, instant messaging eller chatt) som komplement till den fördröjda kommunikationen, som vanligtvis används i digitala lärplattformar (e-post och diskussionsforum).”

gre nivå av deltagande. Avhandlingen visar att direkta och fördröjda medier tillsammans har en möjlighet att förbättra studenters såväl känsla av deltagande som själva deltagandet. Och detta leder i sin tur till ökat lärande. Det viktiga är att se de båda formerna som komplement till varandra, som tillsammans kan göra att studenterna känner sig mer motiverade, får en gemenskap och hjälper varandra under kursens gång.

Stefan blev förvånad över att upptäcka att studenterna hade ett så stort behov av att kommunicera direkt. Initialt hade han som så många andra tänkt att de som söker sig till en distansutbildning i grund och botten vill syssla med självstudier. Men så är det förstås inte, menar Stefan. Bara för att man väljer att läsa på distans blir man inte plötsligt en individ som är ointresserad av att få hjälp med något eller diskutera en fråga.

Stefan tror att hans forskningsresultat kan bidra till att börja fylla det glapp som finns mellan vad forskningen visar om nätbaserad utbildning och hur den faktiskt bedrivs på lärosätena, och han menar, att det är viktigt att komma ihåg att studiemiljön har stor betydelse oavsett om den är digital

eller verklig.

Översikt av e-mötessystem

Mats Brenner vid Learning Center, Högskolan i Gävle, är projektledare för en pågående översikt av e-mötessystem. I projektet görs en kartläggning och test av e-mötesverktyg. Huvudanledningen till kartläggningen är Googles köp av Marratech och osäkerheten som råder om möjligheten att vidareutveckla programvaran. Universitet och högskolor måste ha en beredskap för att kunna byta till andra e-mötesprogram. Kartläggningens syfte är att dels göra en inventering av befintliga lösningar,

dels testa och utvärdera dem efter ett antal kriterier. Test och utvärdering görs utifrån såväl tekniska som användaraspekter samt hur de olika lösningarna fungerar i den pedagogiska situationen.

NSHU är huvudfinansierare för projektet. Fem övriga finansiellt bidragande är: Chalmers, Högskolan i Halmstad, SLU, Södertörns Högskola och Folkuniversitetet Service AB.

Projektets genomförandefaser:

- Marknadsöversikt
- Urval
- Kriterier och bedömningsmall (funktionsområden)
- Testning (pågick under våren 2008)
- Förankring och överspridning
- Rapportskrivning och informationsöverföring (planerad klar okt/nov 2008)

I arbetsgruppen för projektet ingår Högskolan i Gävle, KTH, Uppsala Universitet och Blekinge Tekniska Högskola.

För en utförligare översikt över projektet gå in på SVERDs hemsida, www.sverd.org, eller kontakta Mats Brenner, mbr@hig.se

Distansstudier i gymnasiet – en lång dags färd mot natt?

Regeringen uppdrog i februari i år till Skolverket att komma med förslag till regelverk kring distansstudier för svenska ungdomar i Sverige. Skolverkets förslag, benämnt ”Distansstudier för i Sverige bosatta elever”, kom mitt i sommaren och har inte uppmärksamrats ordentligt, varför det känns angeläget att här i Per Distans kort presentera och resonera kring förslaget. Mot bakgrund av den starka utvecklingen på det tekniska området och de demografiska förändringarna i vårt land är det anmärkningsvärt att förslaget innebär så begränsade förändringar.

På plussidan ska dock noteras att förslaget utöver allmänna ställningstaganden om distansutbildning i gymnasieskolan även innehåller en rad klart goda förslag om undervisning i modersmål och minoritetsspråk och även generellt gällande språkundervisning.

Bakgrund

På flera håll i landet har det tidigare bedrivits distansundervisning för gymnasieungdomar. Fram till 2000 var det dock bara Distansgymnasiet i Torsås som hade uttryckligt lagstöd för sin verksamhet. Det året tillkom en förordning om försöksverksamhet som möjliggjorde för fler skolhuvudmän att bedriva distansutbildning för gymnasieungdomar, dock begränsat till 500 gymnasiepoäng, bara delar av kurser i karaktärsämnen inom de nationella programmen. Försöket var tidsbegränsat och 2002 utvärderades det av Skolverket, som kom fram till att försöket varit alltför begränsat och anförde att kommunerna ville att kärnämnen och många fler poäng skulle få ingå.

Även på grund av omfattande regelverk också utanför den tillfälliga lagen är det få kommuner som kunnat utvärderas. I huvudsak rör det sig om följande verksamheter:

Sofia Distans
Värmdö Distans
Emmaboda kommun
Pajala kommun

Skolverkets förslag till fortsatt reglering av frågan

Man kan omöjligt uppfatta Skolverkets förslag som offensivt och innovativt. Därtill är direktiven från departementet alltför klara och begränsande.

Regleringen om att distansutbildningen enbart får omfatta ämnen utanför kärnämneskretsen kvarstår nämligen. Kravet på att läraren ska vara kommunalt anställd eller upp-

”Den förändringskraft som många friskolor fört med sig tillgodogör man sig alltså inte. Inte heller tar man chansen att hjälpa upp glesbygdsungdomars skolsituation”

dragstagare finns också kvar och entreprenader omfattande fler än 20 elever accepteras inte.

Den förändringskraft som många friskolor fört med sig tillgodogör man sig alltså inte. Inte heller tar man chansen att hjälpa upp glesbygdsungdomars skolsituation. Mot detta har således de regionala kommunförbunden reagerat.

Konsekvenser

Konsekvenserna av förslaget blir att den hämsko för utvecklad gymnasieutbildning i glesbygd, som många väntat skulle hävas, kommer att kvarstå. Det kommer knappast att gagna den önskade höjningen av utbildningsnivån i glesbygd och inland som flertalet åtgärdsprogram i EUs strukturfonder talar om. Sveriges arbete för att nå Lissabonmålen försenas generellt och sannolikt tydligast i fortsatt svag övergång från gymnasiet till högre utbildning. Lärcentras möjligheter att stödja ytterligare en målgrupp uteblir.

Definition

Skolverkets förslag till definition är följande: Distansundervisning definieras som en interaktiv undervisningsmetod där elev och undervisande lärare är fysiskt åtskilda.

Distansundervisning får anordnas när den egna skolan inte har tillräckligt elevunderlag eller när lärare saknas. Undervisning enligt förslaget i förordningen om distansundervisning motsvarar garanterad undervisningstid.

Läs mer på: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1913>
Erica Sahlin

Sweden channel

Svenska Institutet (SI), som bland annat var först ut med att öppna en ambassad på Second Life, fortsätter sin satsning på teknik över internet.

I syfte att sprida bilden av Sverige, svenska organisationer och företag, lanserade SI tillsammans med Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU), Svenska Filmbolaget Axess AB och The NewsMarket, den 9 oktober ”Sweden Channel”.

Där kan svenska organisationer lägga upp sitt material och sedan nå mer än 16 000 medieorganisationer, bloggar, mobila tv-användare med flera.

Titta in på <http://www.thenewsmarket.com> och klicka på ”Sweden”!

Andreas Skoglund

Yrkesutbildning i förändring

I jämförelse med flera av våra nordiska grannar har det svenska systemet för längre yrkesutbildning inte varit särskilt välutvecklat. Men nu börjar ett antal initiativ visa vägen till ett system för svensk högre yrkesutbildning.

Yrkeshögskolan

Den nya yrkeshögskolan införs med start i juli 2009. Den kommer då att ersätta försöksverksamheten med kvalificerad yrkesutbildning (KY). Kurserna kommer att ges över hela landet av anordnare som antagits att ingå i yrkeshögskolans kvalitetssystem.

Dessa anordnare kan ansöka om statligt ekonomiskt stöd. Systemet innebär att det inte kommer att finnas en byggnad med skylt "Yrkeshögskola" i en stad utan det blir ett system med olika anordnare runt om i landet som

svarar mot arbetsmarknadens behov – lokalt, regionalt och nationellt. Dessa kommer att variera över tiden beroende på en föränderlig arbetsmarknads behov.

Av den som antas på en yrkeshögskolekurs kommer det att krävas genomgången gymnasieskola med godkänt slutbetyg.

Yrkeshögskolestudierna kan antingen resultera i en yrkesskoleexamen efter 60 veckor eller i en kvalificerad yrkesskoleexamen efter 80 veckor som också omfattat ett examensarbete.

Lärlingssystem och yrkeskurser på Komvux

Inför årets budgetproposition hade regeringen aviserat att man kommer att utvidga pågående försöksverksamhet med systemet med gymnasial lärling med 1000 platser. Därutöver satsar man också rejält på pengar till yrkeskurser i vuxenutbildningen. Där ska det bli möjligt att utbilda sig till bilmekaniker, undersköterska, kock eller byggnadsarbetare också efter det att man fyllt 20 år.

kraftfält

2008

Konferensfokus: Morgondagens arbetsmarknad och den nya yrkes-högskolan.

Tid: 12 – 13 november 2008

Plats: Universitetshuset, Uppsala Universitet

Arrangörer:

KULTURRÅDET

Nitus

VKF

nshu MYNDIGHETEN FÖR
NÄTVERK OCH SAMARBETE
INOM HÖGRE UTBILDNING

NU2008 Läran

– samtal om undervisning

I Kalmar hölls under tre härliga vårdagar i början av maj en nationell konferens arrangerad av NSHU. Medarrangörer var Akademi Sydost med Högskolan i Kalmar som lokal värd och CED - Centre for Educational Development, Lunds universitet. NU 2008 är en sammanslagning av de tidigare anordnade konferenserna Netlearning (Myndigheten för Sveriges nätuniversitet) och Utvecklingskonferensen (Rådet för högre utbildning). NU 2008, där N står för nätverk och U för utveckling, bidrog till att sprida kunskap om högskolepedagogisk utveckling och forskning.

Konferensen inleddes med att vi hälsades välkomna av Håkan Larsson tf generaldirektör NSHU, Bo Bergbäck, prorektor Högskolan i Kalmar, Åsa Lindberg-Sand CED Lunds universitet, Yael Tågerud Högskolan i Kalmar.

Varje dag inleddes med en key-note speaker, vars föreläsning även gick att följa via Marratech. Dagarna var därefter indelade i sju parallella spår:

- Didaktik – Generella och specifika undervisningsfrågor
- Didaktik – Undervisningsfrågor, uppsatser och informationskompetens
- Forskar/handledning, genus, bild, musik och e-lärande
- E-lärande
- Breddad rekrytering och det universella universitetet
- Scholarship of Teaching and Learning
- Bedömning och examination
- Bedömning, examination och lärande utanför traditionella ramar.

Utöver key-notes och sessioner fanns det i samband med dag tvås lite längre lunchpaus ett knytkalas, där det visades upp och delades med sig av idéer och erfarenheter.

Key-note speakers

Dag 1 var **Pat Hutchins** från Carnegie Foundation i USA key-note speaker. Hennes föreläsning hade rubriken **Teaching Commons & Scholarship of Teaching and Learning**. Pat gav en definition av Scholarship of Teaching and Learning. Det är att se på sin egen undervisning och hur den fungerar i klassrummet, hur den kan förändras, vad som händer då osv. Det är en process där man ställer frågor till studenterna om hur de lär, vad som är annorlunda mot andra kurser, hur använder de litteraturen, vad lär de i de små grupperna, i andra grupper osv. Teaching commons består av många olika kontakter från klassrummet till nationella och internationella konferenser, tidskrifter mm. Teaching com-

mons menar att man måste öppna upp till mera samarbete genom att visa kollegor hur man gör och diskutera mera med varandra. Att man skall lyssna på sina studenter och involvera dem mera. Dokumentera vad du gjort och dina erfarenheter och dela dem med andra.

”Hur skall vi sätta kvalitetskriterier utan att egentligen veta något om arten och graden? Är till exempel streamade föreläsningar en kvalitetshöjning?”

mons menar att man måste öppna upp till mera samarbete genom att visa kollegor hur man gör och diskutera mera med varandra. Att man skall lyssna på sina studenter och involvera dem mera. Dokumentera vad du gjort och dina erfarenheter och dela dem med andra.

Jan Herrington från Wollongong i Australien behandlade ämnet **Web environments and authentic learning**. Hon tog upp frågor som: Hur ser pedagogiken ut online? Hur mycket skiljer den ifrån klassrummet? Det är uppgiften som gör det. Vad är en autentisk uppgift? Uppgiften skall vara relevant, inte fullt definerad, smälta in i övriga ämnen, bidra till att ge kunskap inom alla ämnesområden som studenterna behöver lära sig. För att lösa uppgiften kan studenterna använda webben för

att få fler perspektiv än läroboken. Datorn och webben ger möjligheter för samarbete, presentationer, reflektioner (notebook, bloggar, mm).

Key-note dag 3 var **John Storan** från University of East London, Storbritannien med ämnet **Better and better-supported, progressions and pathways**. Higher Education Funding Council for England anser att det är en god affär att satsa på Widening Participation in Higher Education. John anser att vi behöver ändra på lärosätet/undervisningen för att kunna möta dem som antas genom den breddade rekryteringen.

Sessioner

Det fanns många sessioner att välja på. Jag följde nästan uteslutande spåret e-lärande. Jag har valt att redovisa kort från ett antal av dem som jag följde under konferensen. Först ut var **Ulf Olsson** med ämnet **LMS som Learning Management system eller Learning Monitoring system**. Ulf vill inte särskilja campus och distans utan anser att vi går mot en sorts e-learning eller flexibelt lärande. Lärplattformar, LMS, används mer och mer inom högre utbildning och kan användas för kommunikation, information och administrativt stöd. Det kan också beskrivas i termer av kontroll (monitoring) och öppenhet (management). Den LMS som jag tycker bäst om är den som bäst passar min kunskapssyn. Ulf ställer frågan: Hur skall vi sätta kvalitetskriterier utan att egentligen veta något om arten och graden? Är till exempel streamade föreläsningar en kvalitetshöjning? Om man förändrar en kurs eller ut-

de i en ny tid ing i högre utbildning

bildning, vet man att man går man åt rätt håll? Begreppet flexibilitet omfattar väldigt mycket. Flexibiliteten ökar mest för kursutvecklaren eller läraren men inte så mycket för studenten.

Kan vi få ekonomi i vårt eLärande? med **Mikael Sjöberg, Niklas Hanes, Sofia Lundberg, Johan Lundberg**. De finns en digital klyfta som vi måste hänsyn till, nämligen kunskapen att använda datorer och de som inte har datorer. Den digitala klyftan kan vara olika för olika personer och områden. Enligt föreläsarna så finns ett antal frågor: Hur mycket kostar det här? Är det lönt för universitetet att skapa dessa online-kurser? Kanske för staten men inte för lärosätet och läraren som jobbar ihjäl sig. Hur påverkar det studentens förutsättningar genom att läsa denna kurs? Hur mäter man effektiviteten? Hur överbryggas den digitala klyftan? Formen i sig avgör inte om det blir dyrt eller billigt (lönar sig eller ej) utan hur kursen är upplagd. Det beror på hur det görs. Har du en bra kurs får du betalt för den.

Lars Svensson och Lars Johansson höll en session om **Livslångt arbetsintegrerat e-lärande**. De har studerat nätstudenters studiemönster genom en webbaserad enkät efter avslutad kurs. De flesta nätstudenter läser under 2-4 pass i veckan om 2-4 timmar och det sker oftast på kvällar eller helger. Nätstudier upplever studenterna som positivt. Designförslag från Lars och Lars:

- Korta och överblickbara moduler/pass/LO.
- Kollaborativt lärande behöver designas och styras av kursledning för att minska koordination för studenterna.
- Kurser bör utformas så att det är välstrukturerat och överblickbart men ändå vara så flexibelt som möjligt.

- Kontakttytor bör skapas i åtanke att studenter oftast följer nätkurser på kvällstid och då under längre perioder.

Podcasting och e-möten: från endimensionalitet till flerdimensionalitet i nätbaserad undervisning var en session som **Marita Ljungqvist** höll. I en nätbaserad nybörjarkurs i kine-

”Podcasting fick ett positivt mottagande. Marita anser att det kan ersätta klassrumsbaserade föreläsningar och är flexibelt, det möjliggör lärande 'on the go'”

siska 30 hp har hon använt podcasting och Marratech. Podcasting fick ett positivt mottagande. Marita anser att det kan ersätta klassrumsbaserade föreläsningar och är flexibelt, det möjliggör lärande ”on the go”. E-möten via Marratech erbjöds vid två olika tillfällen, dag och kväll för att ta hänsyn till tidszoner. De innehöll övningsgenomgångar och konversationssträning, ca 20 studenter av 100 deltog. Hon har fått varierande omdömen om e-möten, det var bra att kunna tala kinesiska men det var lågt deltagarantal.

I sessionen **Interaktion och lärande när öst möter väst? Ett pedagogiskt utvecklingsprojekt om lärande och undervisning i Second Life** presenterade **Maria Hedberg, Lotty Larsson** och **Marita Ljungqvist** hur de använt Second Life i undervisningen. Det går att visa processer och förlopp, simuleringar i Second Life. Där finns vissa färdiga läraaktiviteter. Deras studenter fick jobba med att lägga in material i Second Life. Studenterna upplever att de är där, att de är på samma plats.

Second Life kan erbjuda studenter en plats där de kan gruppbeta.

Att undervisa i Second Life gör sig inte självt. Hur mycket jobb skall lärare lägga på att bygga upp det (det krävs en hel del arbete)? Lärare som vill börja med Second Life behöver någon som kan entusiasmera och som hjälper på vägen. Skall man själv bygga en ö så kostar det, kostnaden ligger nog på utvecklingen av grafik på ön. Men det går även att hyra in sig på en ö. Universitetet som har mycket på gång i Second life har byggt upp support för studenter och lärare. Vad är det pedagogiska mervärdet? Kan det vara så att man ser personen man talar med? Gör det att man talar mer samt att man inte är sig själv utan en annan?

Efter Second Life var det åter till verkliga livet och sessionen **Global Learning through Communication Technologies** med **Anders Eriksson, Alyssa O'Brien, Christine Alfano** och **Eva Magnusson**. De jobbar med kurser där de utbyter kulturella erfarenheter mellan de deltagande studenterna ifrån bland annat Örebro, Sydney, Kairo, Stanford och Västindien.

De använder blogg, testar varandras hemsidor och jobbar mycket i Marratech. Studenterna delas in i små grupper om ca tre personer som sitter tillsammans vid varje dator som har eko-släckande head set och/eller mik-

”Lärare som vill börja med Second Life behöver någon som kan entusiasmera och som hjälper på vägen”

rofon. Trådlöst nätverk används inte på grund av det kan bli lite sämre kvalitet.

Educating the ne(x)t generation presenterades av **Claire Englund**. Hon jobbar med eLene – TLC. eLene

NU2008 Lärande i en ny tid

– samtal om undervisning i högre utbildning

står för eLearning network och TLC för teaching and Learning service Centre. Hon ställer frågan: Vad är det för e-kompetens som en lärare behöver ha? Vi behöver definiera och validera kompetenser som behövs för pedagogiskt användande av IKT ur lärar- och studentperspektiv. Bland annat bör alla lärare vara student i en distanskurs. Läraren har en social, planerande och pedagogisk roll i en teknisk och förvaltande domän. Det kan ofta vara en skillnad i vad studenterna vill och vad lärarna tror att studenterna vill.

Hur gör vi praktiskt för att klara övergången från "traditionell undervisning" till nätburen undervisning? Vilka strategier använder vi för att göra "nätifieringen" smidig? var temat för Ulf Sperens session där han berättade om Umeå universitets kompetensutvecklingsprogram kring pedagogiska möjligheter med IKT i utbildningen. De vill:

- utveckla kurser och verkstäder för att lärarna skall kunna se goda exempel
- skapa nätverk mellan lärare
- initiera nätverk för pedagogiskt ansvariga på institutionerna
- behovsinventera och kontinuerligt vidareutbilda personalen på det universitetspedagogiska centrumet
- att alla lärare som går pedagogiska kurser får känna på IKT.

Session IT - verktyg eller förändringsagent i undervisningen? hölls av Ewert Bengtsson, Mats Cullhed, Mia Lindegren, Eva Pärt Enander och Ulla Riis. Ulla inledde med en redovisning av hur få vetenskapliga artiklar som handlar om IT-användning i högre utbildning. Teknikutvecklingens drivkrafter kan ses ur två perspektiv: Pull och Push. Vi har de "tidiga innovatörerna" som är få personer, därefter kommer "tidiga anam-

mare" som är lite fler. Den "tidiga majoriteten" och den "sena majoriteten" kan räkna in de flesta personerna medan "vägrare" är en liten del.

Ewert Bengtsson tog upp om problemen med att förutsäga framtiden. Men ny teknik ger nya användningsområden och det finns mycket kvar att göra med kurserna på nätet. Människan är en social varelse men vi kanske kan skapa viss gemenskap genom virtuella världar. Om vi kan se vad som händer i de långa dragen så kan det vara lättare att förstå/tänka vad vi skall göra i de korta.

Mia Lindegren berättade om hur Uppsala universitets learning lab spr-

"Hur gör vi praktiskt för att klara övergången från "traditionell undervisning" till nätburen undervisning? Vilka strategier använder vi för att göra "nätifieringen" smidig?"

der kunskap om IT i undervisningen. De gör det genom aktiviteter såsom:

- kurser, seminarier och verkstäder
- besök på institutioner och enheter
- finansierat lärarprojekt (när medel finns)
- systemägare till system inom lärandeområdet
- ge teknisk och pedagogisk handledning och stöd.

Mats Cullhed och Eva Pärt Enander reodgjorde för hur de arbetar utåt. De är lärare för lärarna men är också själva lärare. De arbetar nära lärarna och jobbar mycket med hjälp till självhjälp. Det skall vara enkelhet och nytta, ärlighet och öppenhet. Uppföljning är viktigt, de skickar PIM (interna meddelanden i lärplattformen Ping Pong) till lärarna och hör hur det går. Sessionen avslutades med gruppdiskussioner där det bland annat framkom att en högskolepedagogisk kurs borde vara en självklar plats för

att lära sig tekniken och pedagogiken. Vidare måste ledningen vara med på att det behövs.

Elisabeth Saalman höll en session om **Flexibel utbildning – en utmaning för lärare inom högre utbildning**. Hon tog upp att lärarna måste vara med på båten, anamma att jobba nätbaserat. Det måste finnas en fungerande infrastruktur samt pedagogiska och tekniska stödfunktioner. Frågor som diskuterades: Hur kan lärarna möta utvecklingen? Vilken vidareutbildning och kompetensutveckling behöver lärarna erbjudas?

Deltagarna kunde från konferensen åka hem fulltankade med inspiration som de fått efter tre dagars digert program och med många nyknutna kontakter. Vi som tidigare varit på Netlearningkonferensen kunde känna att flexibelt lärande fått betydligt mindre utrymme på denna konferens. Men å andra sidan är det viktigt att se flexibelt lärande som en del i den "vanliga" undervisningen, något som måste integreras.

*Mer information finns på konferensens webbplats: www.nu2008.se
Anita Eklöf*

Med uppdrag att förvandla nationella strategier till lokal aktivitet

För drygt tio år sedan fastställdes en rollfördelning inom den flexibla vuxenutbildningen. Statens roll blev att stödja utvecklingen medan rollen som genomförare föll på kommunerna, folkbildningsorganisationerna och högskolorna. Nationellt centrum för flexibelt lärande, CFL, bildades 2002 med uppdrag att stödja och främja utvecklingen av det flexibla lärandet i landets kommuner och folkbildningen. Den sista september 2008 avslutades denna period av det flexibla lärandets historia i Sverige.

Men historien tar inte slut. Ett nytt skede tar vid, där såväl utvecklings- som genomförandeansvaret ligger hos kommuner och folkbildning, och jag vill kort reflektera över vad CFL åstadkommit.

En ny modell för statligt stöd

En utmaning för CFL har hela tiden varit att förvalta både sina ekonomiska medel och sitt uppdrag för största möjliga effekt hos målgrupperna. Vi har redan från starten varit medvetna om de problem som är förknippade med traditionellt genomförda utvecklingsprojekt. Det handlar om svårigheter att dra generaliserbara slutsatser från lokalt genomförda projekt, den s k ”projektfarkten”, som lätt drabbar organisationer när projektmedlen är slut, samt de långa ledtider som det innebär när kunskapsutveckling ska ta omvägen via en statlig myndighet.

CFL har därför utvecklat en helt ny modell för statligt stöd till lokal utveckling. Modellen innebär i korthet att myndighetens roll inte i första hand ska vara expertens, utan snarare nätverksnavets.

Genom att identifiera organisationer och individer med expertkunskaper bland målgrupperna och använda dessa som resurser i stödet till mindre erfarna organisationer, kortas ledtiderna för kunskapsutvecklingen. Genom att använda de utdelade utvecklingsmedlen som ”startraket” och koppla dem till åtgärder som säkrar utvecklingsarbetets fortlevnad i organisationen undviks också problemet med projektdöden som annars lätt inträffar.

Den unika modellen för statligt stöd till lokala organisationer var en av de främsta anledningarna till att CFL erhöll det europeiska e-learningpriset år 2005.

En organisation i tiden

CFL har också varit ett barn av sin tid. Tankarna som sedermera ledde till CFL, föddes i samband med att den nya tekniken gjorde sitt inträde i det svenska samhället. IKT-stödd distansutbildning och sedermera flexibel utbildning, eller flexibelt lärande, skulle göra det möjligt för alla vuxna att delta i det livslånga lärandet. I takt med att den tekniska mognaden ökat i organisationerna, har dock den inledande starka fokuseringen på tekniken minskat och ersatts av fler perspektiv på flexibilitet i utbildningarna. CFL:s stödinsatser är en bidragande orsak till att flexibelt lärande gått från att vara en alternativ verksamhetsform till att vara det vanliga sättet att erbjuda studier för vuxna. CFL:s förmåga att anpassa sin verksamhet till aktuella behov avspeglas också i det fokusskifte som myndigheten gjort i och med stödet till utveckling av vuxenutbildningens roll i den regionala utvecklingen. I samarbete med ESF-rådet har CFL stött utvecklingen i ett stort antal lärande regioner, där vuxenutbildningen spelar en bredare roll än tidigare. Med det flexibla lärandet som huvudmetod, och med nya former för samarbete med andra regionala aktörer utgör vuxenutbildningen en viktig faktor i dessa regioner.

En politiskt styrd verklighet

Som statlig myndighet har CFL levt i en verklighet som styrts av den rådande politiska viljan. CFL har agerat som instrument för att förverkliga regeringens och riksdagens ambitioner inom vuxenutbildningsområdet i allmänhet, och det flexibla lärandet i synnerhet. CFL har inte funnits som ett egensyfte. Som jag beskrivit ovan, har den politiska ambitionen under CFL:s verksamhetsperiod varit att statens roll är att främja och stödja utveckling, medan själva genomförandet av utbildning är en kommunal

uppgift, eller en uppgift för folkbildningens organisationer. I dagsläget är dock denna rollfördelning förändrad. Regeringens uppfattning är att såväl genomförande som utveckling av flexibelt lärande är ett ansvar som åvilar kommunerna och folkbildningens organisationer. I ett sådant läge är det också naturligt att en myndighet som CFL inte ska existera längre.

Den framtida utvecklingen

De frågor som CFL främst arbetat med under sin verksamhetsperiod, flexibelt lärande, IKT i utbildningen och vuxenutbildningens roll i den regionala utvecklingen, är alla områden som fortfarande är under stark utveckling. Att CFL nu upphört innebär alltså inte att frågorna som myndigheten arbetat med saknar utmaningar. Det finns fortfarande en både lång och spännande väg att gå innan det finns vedertagna modeller och strategier för de olika frågorna.

CFL vill önska alla kommuner och folkbildningsorganisationer lycka till i det fortsatta utvecklingsarbetet. Eftersom myndigheten hämtat såväl kunskaper som expertis från dessa grupper, är vi övertygade om att kompetenserna finns i verksamheterna. CFL hoppas också att erfarenheter, kunskaper och produkter från myndigheten kan bidra till den fortsatta utvecklingen i kommuner och folkbildning i framtiden.

Uppdraget att förvandla nationella strategier till lokal aktivitet har varit CFL:s ledstjärna. Jag anser att CFL, dess medarbetare och samarbetspartners har löst detta uppdrag på ett unikt och framgångsrikt sätt.

*Lena Nydahl
vik. generaldirektör CFL*

Svensk generalsekreterare

Organisationen EDEN – European Distance and e-learning Network - är vid det här laget troligen ganska bekant för Per Distans läsare. EDEN är en av de två internationella organisationer som SVERD är medlem i, och vi har ofta haft reportage och artiklar om organisationens aktiviteter här i tidningen. Men SVERD är också medlem i en annan internationell organisation: ICDE - International Council for Open and Distance Education. ICDE har medlemmar från en mycket stor mängd länder över hela världen. Organisationen har sitt sekretariat i Oslo, och sedan den 1 juli i år är generalsekreteraren svensk och heter Carl Holmberg (holmberg@icde.org), ett namn som ju är välbekant för många av oss som arbetar med distansutbildning och flexibelt lärande.

Vartannat år anordnar ICDE en stor världskonferens som samlar deltagare från jordens alla hörn. 2009 kommer konferensen att äga rum den 7 – 10 juni i Maastricht i Nederländerna. Konferensens tema är "Flexible Education for All: Open – Global – Innovative".

used it to embellish the provision of distance learning, the currently emerging third generation of ODL cannot and should not push aside research to its own detriment. As has been said in some circles, the future of ODL belongs to research.

ICDE's relationship as a UNESCO affiliated NGO goes back to the 1960s. Since then, ICDE has worked with UNESCO in numerous programmes and activities. In the ICDE, distance and virtual learning systems from both less developed, as well as highly developed countries participate.

"It could be said, that during the last 10 years, the ICDE and its members have taken a place of international leadership in educational development."

SVERDs medlemmar är ju genom SVERD medlemmar i ICDE, men många kanske ändå inte känner särskilt väl till organisationen. I syfte att bättra på kunskaperna följer här ICDEs egen presentation av sig själv:

Founded just before the Second World War (1938), ICDE provided the only forum in the world where distance education institutions and professionals could meet in order to discuss important issues, learn from each other and enter into partnerships and business ventures with each other. The ICDE world conferences rapidly became the place that everybody went to in order to meet colleagues from around the world.

From about 1995, the online, or virtual learning institutions began to appear in the membership of the ICDE. It could be said, that during the last 10 years, the ICDE and its members have taken a place of international leadership in educational development.

While the first and second generations of ODL did little to entrench and foster the development of research in any organised fashion, and at best

ICDE will embrace research as a potent instrument for informing practice. For the future practice of ODL, research and engagement in it might be one of the most important characteristics which will distinguish quality ODL institutions and products from those emerging so-called online or virtual institutions which have no roots in pedagogy and inquiry.

ODL is essentially about the best way to design and develop instructional packages, to communicate instruction, to interact with learners and provide support, to assess learning and to disseminate information in a knowledge-based society. The key to all these is definitely research.

The promotion of research and the harnessing of its potential for ICDE and its members activities, professional, academic and logistic, is essential for the continued recognition of ODL worldwide.

But the outcome of ICDE activities mostly appears in its World Conferences. Practically every two years since 1938, ICDE has been organising World Conferences on Open and Distance Education. These conferences are major events, and offer a large variety of presentations on the issues related to open and distance education in all parts of the world. The latest ICDE World Conference took place in Brazil in September 2006. ICDE will continue with this successful tradition in the years to come.

Carl Holmberg, ny generalsekreterare i ICDE

ICDE has also developed regional activities. Thus regional conferences are regularly organised in the years between the biennial world conferences. In the year 2002 for instance, 3 such conferences were held respectively in Brazil for Latin America and the Caribbean, in India for South Asia, and in Australia for the Pacific region.

In the years ahead the ICDE will be engaged in several main fields of action:

- To promote quality in distance, flexible and ICT-based education around the world;
- To work with member institutions, partners and the United Nations as well as professionals around the world to develop capacity in higher distance, flexible and ICT-based education;
- To organise meetings and conferences around the world that focus on educational development and cooperation in and for the Information society;
- To promote multiculturalism in the provision of virtual learning;
- To work with governments, IGOs and the education sector to develop efficient and high quality education systems for the information society

Boldic Award delas snart ut för fjärde gången

På den danska konferensen *Effekt of evaluering af e-laering*, som det informeras om i detta nummer av Per Distans, kommer det baltisk-nordiska priset Boldic Award att delas ut för fjärde gången. Utdelningen sker i Danmark, eftersom det var danska Vitus Bering Utbildningar, som förra året tog hem priset för kursen "Energirigtig kørsel".

Den första vinnaren av Boldic Award var Nätverksgymnasiet i Jämtland, som fick pris för sin innovativa organisation. Vinnare 2006 var Nettskolan, NKS, i Norge, som fick pris för resursen Laeringspartnere.

Boldic Award är ett resultat av Minerva-projektet Boldic Network, som samlade fyra nordiska länder och de tre baltiska staterna. EU-projektet slutfördes för fem år sedan, men nätverket består.

Det koncept som kan belönas ska ha att göra med undervisningsformer, system för support och utveckling och motsvara vissa kriterier, som ställdes upp när priset instiftades, nämligen

- vara överförbart till hela Boldic-regionen
- vara studerandestyrt
- underlätta flexibelt lärande/ "blended learning"
- vara innovativt

- vara skalbart
- ha en hållbar strategi
- ha en lämplig teknisk approach
- innefatta kontinuerlig utvärdering

När du nu har Per Distans i din hand är det för sent att inkomma med ytterligare nomineringar till 2008 års pris. Däremot finns det en annan god chans att vara aktiv: Kriterierna för denna utmärkelse för bästa utvecklingsarbete/aktivitet inom "Open and Distance Learning" bland vuxna ska ses över. Du är välkommen att vara med i utvecklingen. Hör av dig till SVERD med dina tankar och synpunkter!

EU satsar på WebbTV

EU-parlamentet ska bli tillgängligare för medborgarna genom en webbTV-satsning. I mitten av september sjösattes Euro-parlTV, vilken du finner på europarlTV.europa.eu.

Det är fyra kanaler som kommer att rulla på 20 språk.

- Your Parliament, nischat material för dem som är intresserade av EU-politik
- Your voice, en medelsvenssonkanal som också kommer att ha sk användargenererat innehåll.

- Young Europe, siktar in sig på skolungdomar och "framtidens EU-medborgare"
- Parliament live, är mer än bara live-sändningar. Det ska refereras till tidigare sändningar och var i processen man befinner sig för att se hur det aktuella ärendet kommer att fortsätta sin väg mot genomförande eller beslut.

EU valde att satsa på webbTV framför traditionell TV-sändning bland annat på grund av mediets framtidsutsikter, dess möjlighet till användar Anpassning och dess kostnadseffektivitet.

Per Distans läsare önskas en härlig höst!

Välkommen med material till Per Distans eller SVERDs nyhetsbrev på nätet! Skicka gärna ert textmaterial via e-post (kansli@sverd.org) eller till PD:s redaktör gsk@ur.se i form av rtf- eller docfil. Foton i pappersformat eller digitalt är välkomna!

SVERDs kansli, Box 3033, 871 03 Härnösand
Telefon: 0611- 201 14, 070- 576 23 21
E-post: kansli@sverd.org, URL: www.sverd.org